

Vergaderjaar 2020–2021

34 091

Voorstel van wet van de leden Segers, Kuiken, Van Nispen en Kuik tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafrecht BES, houdende de invoering van de strafbaarstelling van misbruik van prostitué(e)s die slachtoffer van mensenhandel zijn (Wet strafbaarstelling misbruik prostitué(e)s die slachtoffer zijn van mensenhandel)

N

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 mei 2021

Op 22 maart jl. heeft uw Kamer het initiatiefvoorstel «strafbaarstelling misbruik prostitués die slachtoffers zijn van mensenhandel» van de Tweede Kamerleden Segers (CU), Kuiken (PvdA), Van Nispen (SP) en Kuik (CDA) behandeld. Tijdens deze behandeling heeft de Minister voor Rechtsbescherming naar aanleiding van vragen van lid De Boer van GroenLinks toegezegd om u schriftelijk te informeren over de positie van sekswerkers in tijden van corona. Met deze brief kom ik, mede namens de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, tegemoet aan die toezegging.

Het epidemiologisch beeld half december 2020 was dusdanig ernstig dat het kabinet zich genoodzaakt zag ingrijpende maatregelen af te kondigen. Een van die maatregelen was een verbod op contactberoepen, waaronder sekswerk. Daarnaast moesten seksbedrijven sluiten.

Inmiddels heeft het kabinet een openingsplan gepubliceerd. In 6 stappen schaaft het openingsplan, in lijn met de routekaart, per risiconiveau de maatregelen af tot en met niveau waakzaam, om uiteindelijk in stap 6 te besluiten wanneer zelfs de basismaatregelen losgelaten kunnen worden. Stap 1 en stap 2 zijn behoudend en betreffen in twee stappen het afbouwen van de nu geldende maatregelen tot op het basis maatregelenpakket van risiconiveau 4. In die twee stappen wordt de verzwarende lockdown teruggedraaid. In stap 1 van het openingsplan zijn eerst de zwaarste maatregelen met de grootste maatschappelijke impact versoepeld. In stap 2 worden de maatregelen verder versoepeld en worden nog enkele maatregelen afgeschaald, tot de basis van risiconiveau 4 van de routekaart bereikt is. Onder stap 2 valt ook het openen van alle (locaties) voor sekswerk, daarmee zijn alle contactberoepen weer toegestaan. Openstelling is dus beperkt tot locaties uitsluitend voor de

functie van het contactberoep. Het kunnen zetten van de stappen die zijn geschetst in het openingsplan is afhankelijk van de epidemiologische situatie.

Financiële ondersteuning

Ik besef ten volle de ingrijpende gevolgen voor de branches die gesloten zijn of zijn geweest als gevolg van de coronamaatregelen. Er is een aantal regelingen waar getroffen burgers aanspraak op kunnen maken als zij aan de voorwaarden voldoen, zo ook sekswerkers.

Sekswerkers die als zelfstandig ondernemer werken kunnen in aanmerking komen voor de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo), als hun huishoudinkomen onder het sociaal minimum is gevallen, zij ingeschreven staan bij de KvK en ze rechtmatig in Nederland verblijven. Sekswerkers die in dienstverband werken met een arbeidscontract komen mogelijk in aanmerking voor de WW. Hun werkgever zou ook mogelijk de NOW (Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid) kunnen aanvragen.

Daarnaast is er nu de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK). TONK is bedoeld voor huishoudens die door de Coronamaatregelen te maken hebben met een forse inkomensteruggang en daardoor de noodzakelijke (woon)kosten niet meer kunnen betalen. TONK is geen inkomensregeling, maar kan naast eventuele aanspraken op andere regelingen voorzien in een tegemoetkoming van deze noodzakelijke (woon)kosten. De precieze uitwerking van de voorwaarden van TONK en de hoogte van de vergoeding worden lokaal bepaald. Het kabinet heeft gemeenten verzocht de TONK ruimhartig toe te passen. Sekswerkers kunnen, afhankelijk van de persoonlijke situatie en de lokale uitwerking, gebruik maken van de TONK.

Voor andere sekswerkers, zoals sekswerkers die onder de opting-in regeling vallen, of sekswerkers uit andere EU-landen die niet als ZZP'er werken en ook geen werknemer zijn, bestaat de mogelijkheid om een bijstandsuitkering aan te vragen als zij aan de voorwaarden voor algemene bijstand voldoen.

Ik ben mij er van bewust dat er helaas nog steeds huishoudens, waaronder sekswerkers, zullen zijn die zich onvoldoende ondersteund voelen door de diverse regelingen, ondanks het uitgebreide pakket aan steunmaatregelen. Elke gemeente werkt hard om ervoor te zorgen dat haar inwoners, onder wie sekswerkers, de benodigde ondersteuning krijgen bij het opvangen van de gevolgen van de coronacrisis.

Veiligheid sekswerkers

Er zijn signalen dat sekswerkers zich genoodzaakt voelen om door te werken, in strijd met de coronamaatregelen en dat zij daarbij in toenemende mate geweld ervaren van klanten of mensen die zich als klanten voordoen. Geweld tegen sekswerkers is onaanvaardbaar. Sekswerkers kunnen in het geval dat zij slachtoffer worden van een misdrijf ook terecht bij de politie voor hulp. Indien de overtreden maatregelen niet zwaarder wegen dan hetgeen waarvan het slachtoffer aangifte komt doen dan kan het slachtoffer aangifte doen zonder een boete te ontvangen voor werken in strijd met de coronamaatregelen, bijvoorbeeld in het geval van aangifte van geweld of diefstal.

Ik vind het wel zeer onwenselijk als sekswerkers toch doorwerken, zowel voor de gezondheid en veiligheid van de sekswerkers als voor de volksgezondheid.

Er is bij het ondersteunen van sekswerkers, ook in de coronacrisis, een belangrijke rol weggelegd voor gemeenten en hulporganisaties, die in direct contact staan met de sekswerkers. Ik heb daarom de signalen over de situatie en goede voorbeelden van hulp aan sekswerkers bij hen onder de aandacht gebracht.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
A. Broekers-Knol